

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 19 grudnia 2025 r.

w sprawie zażalenia M.G. na zarządzenie Przewodniczącego VI Wydziału
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 8 października
2025 r., sygn. akt VI Ka 187/25, WKK 24/25,
o odmowie przyjęcia osobistej kasacji M.G.,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 8 października 2025 r., VI Ka 187/25, WKK 24/25, Przewodniczący VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, odmówił przyjęcia osobistej kasacji złożonej przez M.G. od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 14 maja 2025 r., sygn. akt VI Ka 187/25, wobec nieuzupełnienia w terminie braków formalnych w postaci wymogu sporządzenia i podpisania kasacji przez adwokata lub radcę prawnego.

Na to zarządzenie zażalenie złożył osobiście M.G. przedstawiając w nim poglądy natury pozaprawnej, które nie odnoszą się bezpośrednio do zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skarżącego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W dniu 1 sierpnia 2025 r. na podstawie art. 78 § 1a k.p.k. wyznaczony został skazanemu obrońca z urzędu w postępowaniu kasacyjnym celem sporządzenia i podpisania w imieniu skazanego kasacji od wyroku sądu odwoławczego albo poinformowania na piśmie sądu, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji (art. 84 § 3 k.p.k.) Pismem z dnia 27 sierpnia 2025 r. obrońca poinformował Sąd, że nie znajduje podstaw do wywiedzenia kasacji. O treści stanowiska obrońcy zawiadomiono skazanego pismem z dnia 27 sierpnia 2025 r., które odebrał 2 września 2025 r. (k. 273 akt sprawy). Poinformowano go także, iż odmowa wniesienia kasacji przez wyznaczonego z urzędu obrońcę nie stanowi podstawy prawnej do złożenia ponownego wniosku o wyznaczenie innego adwokata z urzędu i wezwano go do przedłożenia kasacji sporządzonej przez ustanowionego przez siebie obrońcę. Ponieważ M.G. w odpowiedzi nadesłał pismo datowane na dzień 7 września 2025 r., Zastępca Przewodniczącego VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze skierował do skazanego obszerne pismo z dnia 11 września 2025 r., w którym pouczył go dodatkowo o wymogach formalnych do wniesienia kasacji oraz o skutkach prawnych nieusunięcia braków formalnych osobistej kasacji (k. 275). Skazany odebrał pismo w dniu 17 września 2025 r. (k. 279). W odpowiedzi zamiast ustanowić obrońcę z wyboru, przesłał kolejną osobiście sporządzoną kasację uzupełnioną mailem. W tej sytuacji zostało wydane w/w zarządzenie, zaskarżone przedmiotowym zażaleniem.

Należy stwierdzić, że obowiązek sporządzania i podpisywania kasacji przez fachowego obrońcę lub pełnomocnika jest to tzw. przymus adwokacko – radcowski. Jego celem jest konieczność spełnienia wysokich wymagań formalnych przez autora kasacji i zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego tego pisma procesowego. Należy też podkreślić, że nawet wyznaczony z urzędu pełnomocnik nie jest zobowiązany do sporządzenia i podpisania kasacji. W wypadku, gdy nie stwierdzi podstaw do wniesienia kasacji, powinien o tym poinformować sąd na piśmie (art. 84 § 3 k.p.k.). W niniejszej sprawie pełnomocnik wywiązał się ze swoich obowiązków w sposób rzetelny – zapoznał się z aktami sprawy, a następnie

uzasadnił szczegółowo, dlaczego w jego przekonaniu brak było podstaw do wniesienia kasacji. Opinia o braku podstaw do wniesienia kasacji jest autonomiczną decyzją obrońcy lub pełnomocnika i sąd nie ma instrumentu prawnego do przymuszenia przedstawiciela procesowego do sporządzenia i podpisania kasacji. Obrońca (pełnomocnik) z urzędu w swej decyzji co do istnienia podstaw do wniesienia kasacji zachowuje pełną autonomię, dlatego stanowisko to jest dla sądu wiążące. W Kodeksie postępowania karnego nie ma bowiem przepisu, który upoważniałby sąd do „przymuszenia” obrońcy z urzędu do sporządzenia i wniesienia kasacji, jak i też przepisu, który nakazywałby ustanowić stronie innego obrońcę z urzędu (pełnomocnika) w sytuacji, gdy dotychczasowy obrońca - bądź pełnomocnik - rzetelnie wykonał swój obowiązek, a strona nie zgadza się z tą opinią (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 września 2017 r., II KZ 21/17, LEX nr 2376890; z dnia 17 czerwca 1997 r., V KZ 57/97, OSNKW 1997, z. 9 – 10, poz. 82*). W niniejszej sprawie, pismo wniesione osobiście przez M.G. od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, zatytułowane jako „kasacja”, nie mogło zostać przyjęte i uznane za kasację, skoro ustawa wyraźnie nakazuje w art. 526 § 2 k.p.k., by każda kasacja została sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[WB]

[r.g.]